

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIAUS PAVADUOTOJAS

SPRENDIMAS DĖL REIKŠMINGŲ TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖJE

2012 m. birželio 21 d. Nr. SP-8
Vilnius

Išnagrinėjusi valstybinio audito, atlikto Ukmergės rajono savivaldybėje, 2012 m. gegužės 23 d. ataskaitą Nr. FA-P-34-3-11 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“, n u s t a t a u:

1. Savivaldybės administracija, 2007–2008 metais įgyvendindama Valstybės investicijų programoje patvirtintą investicijų projektą „Ukmergės kultūros centro pastato Ukmergėje, Kauno g. 8, rekonstravimas“ ir pirkdama techninio projekto parengimo paslaugas bei I ir II etapų rekonstrukcijos darbus, pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo:

1.1. 14 straipsnio 2 dalį, nes būdama perkančioji organizacija nesudarė pirkimo sutarties dėl techninio projekto rengimo, šią sutartį 2007 m. kovo 30 d. sudarė savivaldybės biudžetinė įstaiga Ukmergės kultūros centras, neturėdamas tam suteiktų įgaliojimų;

1.2. 18 straipsnio 6 dalies 3 punktą (2005 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. X-471 redakcija) ir Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 1S-21 (2006 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. 1S-10 redakcija), 4 punktą, nes 2007 m. rugpjūčio 31 d. ir 2008 m. birželio 13 d. statybos rangos sutartyse nenumatė užsakovo rezervo (10 proc. statybos montavimo darbų) panaudojimo kainodaros taisyklių, o vykdydama sutartis pažeidė šio įstatymo 86 straipsnio 1 dalį (2005 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. X-471 redakcija) bei 85 straipsnio 1 ir 3 dalis (2008 m. liepos 3 d. įstatymo Nr. X-1673 redakcija), nes papildomus darbus iš užsakovo rezervo už 157,2 tūkst. Lt įsigijo neatlikdama viešųjų pirkimų procedūrų;

1.3. 18 straipsnio 6 dalies 11 punktą ir 86 straipsnio 1 dalį (2005 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. X-471 redakcija), 18 straipsnio 8 dalį ir 85 straipsnio 1 ir 3 dalį (2008 m. liepos 3 d. įstatymo Nr. X-1673 redakcija), nes vykdydama statybos rangos sutartis pakeitė sutartyse nustatytas pirkimo sąlygas, nors tuo metu galiojusios įstatymo nuostatos draudė jas keisti, o vėliau nesikreipė į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl sutikimo atlikti pakeitimus ir už 265,3 tūkst. Lt įsigijo kitus, sutartyje nenumatytus, darbus neatlikdama viešųjų pirkimų procedūrų.

2. Savivaldybės administracija, 2009–2011 metais įgyvendindama Valstybės investicijų programoje patvirtintą investicijų projektą „Ukmergės kultūros centro pastato Ukmergėje, Kauno g. 8, rekonstravimas“ ir pirkdama III etapo rekonstrukcijos darbus:

2.1. pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą skaidrumo principą ir 9 straipsnio 2, 3 ir 4 dalis, nes 2009–2011 metais nepagrįstai suskaidė statybos darbų, atliekamų pagal tą patį techninį projektą (vertė 13 372,9 tūkst. Lt), pirkimus ir kiekvienai daliai parinko netinkamą pirkimo būdą – apklausą. Pasirinkdama netinkamus pirkimo būdus administracija taip pat pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 85 straipsnio 2 dalį (2009 m. liepos 22 d. įstatymo Nr. XI-395 redakcija) ir 3 dalį (2008 m. liepos 3 d. įstatymo Nr. X-1673 redakcija), Ukmergės rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų taisyklių, patvirtintų savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 13-960 ir 2010 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. 13-642, 4 ir 124 punktus;

2.2. pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 6 dalies 3 punktą ir Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 1S-21 (2006 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. 1S-10 redakcija), 4 punktą, nes sudarydama 2009 m. rugpjūčio 19 d. statybos rangos sutartį nenumatė užsakovo rezervo (10 proc. statybos montavimo darbų) panaudojimo kainodaros taisyklių nenumatytiems statybos darbams atlikti, bei įstatymo 85 straipsnio 1 ir 2 dalis (2009 m. liepos 22 d. įstatymo Nr. XI-395 redakcija), Ukmergės rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų taisyklių, patvirtintų savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 13-960 ir 2010 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. 13-642, 4 punktą, nes neatlikdama viešųjų pirkimų procedūrų įsigijo papildomų darbų iš užsakovo rezervo už 131,1 tūkst. Lt ir kitų, sutartyse nenumatytų, darbų už 20,5 tūkst. Lt;

2.3. pažeidė Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 23 straipsnio 1 dalį (2006 m. spalio 17 d. įstatymo Nr. X-857 redakcija) ir aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 211 patvirtinto Statybos techninio reglamento „Statybos darbai“ 18 punktą (2008 m. spalio 27 d. įsakymo Nr. D1-566 redakcija), nes statybos darbus 2009 m. vykdė neturėdama statybos darbų leidimo ir statybos darbų projektinės dokumentacijos;

2.4. vykdydama 2009 m. rugpjūčio 19 d. statybos rangos sutartį, neteisėtai rangovui sumokėjo 110 738,39 Lt už neatliktus darbus, nes atliktų darbų aktuose nepagrįstai buvo du kartus nurodyti tų pačių patalpų apdailos darbai ir nurodytas 396,6 m² didesnis šiltintų sienų plotas, negu faktiškai buvo atlikta darbų. Audito metu nebuvo galima įvertinti, ar 2009 m. už rekonstrukcijos darbus 899,7 tūkst. Lt buvo sumokėta pagal statybos rangos sutarties sąlygas, nes savivaldybės administracija nepateikė sutarties priedo (detalių darbų sąmatų), todėl nebuvo galima palyginti darbų kiekio ir kainų, nurodytų atliktų darbų aktuose, su numatytais sutartyje.

3. Savivaldybės administracija, 2007–2011 metais įgyvendindama Valstybės investicijų programoje patvirtintą investicijų projektą „Ukmergės Jono Basanavičiaus gimnazijos pastato Ukmergėje, J. Basanavičiaus g. 10, rekonstravimas“, pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo:

3.1. 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą skaidrumo principą ir 9 straipsnio 2, 3 ir 4 dalis, nes 2007–2011 metais nepagrįstai suskaidė statybos darbų, atliekamų pagal tą patį techninį projektą (vertė 5 756,8 tūkst. Lt), pirkimus ir kiekvienai daliai parinko netinkamą pirkimo būdą – apklausą. Pasirinkdama netinkamą pirkimo būdą 2011 metais administracija taip pat pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 85 straipsnio 2 dalį ir Ukmergės rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų taisyklių, patvirtintų savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. 13-642, 4 ir 124 punktus;

3.2. 18 straipsnio 6 dalies 3 punktą (2005 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. X-471 redakcija) ir Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 1S-21 (2006 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. 1S-10 redakcija), 4 punktą, nes 2007 m. birželio 21 d. statybos rangos sutartyje nenumatė užsakovo rezervo (10 proc. statybos montavimo darbų) panaudojimo kainodaros taisyklių nenumatytiems statybos darbams atlikti, bei įstatymo 86 straipsnio 1 dalį (2005 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. X-471 redakcija), nes papildomus darbus už 29,9 tūkst. Lt iš užsakovo rezervo įsigijo iš esamo rangovo neatlikdama viešųjų pirkimų procedūrų;

3.3. 18 straipsnio 8 dalį (2008 m. liepos 3 d. įstatymo Nr. X-1673 redakcija), nes pakeitė 2009 m. balandžio 6 d. statybos rangos sutartyje nustatytas pirkimo sąlygas (2009 m. rugsėjo 17 d. sudarė sutarties papildymą, kuriuo padidino sutarties kainą 51,8 tūkst. Lt ir pakeitė darbų atlikimo terminą; dalį sutartyje numatytų darbų pakeitė kitais, sutartyje nenumatytais, darbais už 24,6 tūkst. Lt; perskaičiavo sutarties kainai nustatytą pridėtinės vertės mokestį, nors toks mokesčių perskaičiavimas nebuvo nurodytas sutartyje ir pirkimo sąlygose, todėl sutarties kaina padidėjo 3 tūkst. Lt), nesikreipdama į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl sutikimo šiems pakeitimams atlikti;

3.4. 86 straipsnio 1 dalį (2005 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. X-471 redakcija), 85 straipsnio 1 ir 2 dalis (2009 m. liepos 22 d. įstatymo Nr. XI-395 redakcija) ir Ukmergės rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų taisyklių, patvirtintų savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. 13-642, 4 punktą, nes 2007 m. birželio 21 d. statybos rangos sutartyje nenumatytus darbus už 137,8 tūkst. Lt, o 2009 m. balandžio 6 d. statybos rangos sutartyje nenumatytus darbus už 24,6 tūkst. Lt įsigijo iš esamo rangovo neatlikdama viešųjų pirkimų procedūrų.

4. Savivaldybės administracija, 2007-2011 metais įgyvendindama Valstybės investicijų programoje patvirtintą investicijų projektą „Ukmergės Užupio vidurinės mokyklos pastato Ukmergėje, Linų g. 4, rekonstravimas“, pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo:

4.1. 18 straipsnio 3 dalį, nes 2007 m. birželio 29 d. statybos rangos sutarties 2.1 punkte nurodė 2,5 tūkst. Lt didesnę kainą, nei nurodyta laimėjusio tiekėjo pasiūlyme;

4.2. 18 straipsnio 6 dalies 3 punktą (2005 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. X-471 redakcija) ir Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 1S-21 (2006 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. 1S-10 redakcija) 4 punktą, nes 2007 m. birželio 29 d. statybos rangos sutartyje nenumatė užsakovo rezervo (10 proc. statybos montavimo darbų) panaudojimo kainodaros taisyklių nenumatytiems statybos darbams atlikti, bei įstatymo 18 straipsnio 6 dalies 11 punktą ir 86 straipsnio 1 dalį (2005 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. X-471 redakcija), nes pakeitė statybos rangos sutartyje nustatytas pirkimo sąlygas, o papildomus darbus už 129,1 tūkst. Lt iš užsakovo rezervo įsigijo iš esamo rangovo neatlikdama viešųjų pirkimų procedūrų;

4.3. 86 straipsnio 1 dalį (2005 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. X-471 redakcija), nes 2007 m. birželio 29 d. statybos rangos sutartyje nenumatytus darbus už 467,8 tūkst. Lt įsigijo iš esamo rangovo neatlikdama viešųjų pirkimų procedūrų;

4.4. 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą skaidrumo principą ir 9 straipsnio 2 dalį, 9 straipsnio 3 ir 4 dalis, nes 2010–2011 metais nepagrįstai suskaidė statybos darbų, atliekamų pagal tą patį techninį projektą (vertė 6 421,0 tūkst. Lt), pirkimus ir kiekvienai daliai parinko netinkamą pirkimo būdą – apklausą. Pasirinkdama netinkamą pirkimo būdą administracija 2011 metais taip pat pažeidė šio įstatymo 85 straipsnio 2 dalį ir Ukmergės rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų taisyklių, patvirtintų savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. 13-642, 4 ir 124 punktus.

5. Savivaldybės biudžetinė įstaiga Ukmergės kultūros centras, 2007 metais atlikdamas Kultūros centro rekonstrukcijos darbų techninio projekto rengimo paslaugų pirkimą, pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 14 straipsnio 1 dalį, nes sudarė 2007 m. kovo 30 d.

sutartį šioms paslaugoms įsigyti, nors kaip įgaliotoji organizacija atlikti pirkimo procedūras galėjo tik iki pirkimo sutarties sudarymo. Taip pat pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą viešųjų pirkimų skaidrumo principą, 18 straipsnio 8 dalies (2008 m. liepos 3 d. įstatymo Nr. X-1673 redakcija) reikalavimus, nepasiekė įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje numatyto viešųjų pirkimų tikslo, nes, pasibaigus sutarties galiojimo terminui, sudarė 2008 m. spalio 6 d. sutarties priedą, kuriuo iš esmės pakeitė pagal sutartį perkamų paslaugų apimtį (sutarties objektą), o perkamų paslaugų kainą nustatė ne viešojo pirkimo būdu. Sutarties pakeitimai padaryti neturint Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, 18 straipsnio 1, 2, 3 ir 7 punktais ir 20 straipsniu, n u s p r e n d ž i u:

1. Nurodyti Ukmergės rajono savivaldybės merui, administracijos direktoriui ir savivaldybės biudžetinės įstaigos Ukmergės kultūros centro direktoriui sprendimo dėstomojoje dalyje išdėstytus reikšmingus teisės aktų pažeidimus.

2. Įpareigoti Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktorių:

2.1. įstatymų nustatyta tvarka išieškoti savivaldybės administracijai padarytą 110 738,39 Lt žalą (sprendimo dėstomosios dalies 2.4 punktas);

2.2. įstatymų nustatyta tvarka traukti pažeidimus padariusius asmenis tarnybos ar drausminėn atsakomybėn.

3. Nustatyti Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktoriui 90 kalendorinių dienų sprendimo nusprendžiamosios dalies 2.1 punkto įpareigojimų įvykdymo terminą ir 70 kalendorinių dienų sprendimo nusprendžiamosios dalies 2.2 punkto įpareigojimų įvykdymo terminą bei 5 kalendorinių dienų informacijos apie šių įpareigojimų įvykdymą pateikimo Valstybės kontrolei terminą, skaičiuojant nuo jo įvykdymo dienos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Sprendimas siunčiamas Ukmergės rajono savivaldybės merui, administracijos direktoriui, savivaldybės biudžetinės įstaigos Ukmergės kultūros centro direktoriui, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai ir Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.